

VAN MIT IRNI A „VILLÁM“-RA

Miért nem szervezték meg a „Villám“-ot a Szegedi Pamutipari NV-ben

A szegedi üzemek pártszervezeteinek, sajtófelelőseinek és faliújság szerkesztő bizottságainak többsége még most sem fordít kellő gondot arra, hogy munkája szerves részévé tegye a „Villám“-ot, ezt a kiváló agitációs eszközt. A Szegedi Pamutipari NV-ben is másod, harmad. sőt többedrangú kérdésnek tekintik a „Villám“-ok s a harcos röplapok terjesztését. Ez azt igazolja, hogy még a mai napig nem ismerik kellőképpen a bolsevik agitáció jól bevált fegyvereit és így nem is tudják hasznosítani azokat. Ha azt kérdezzük az üzem vezetőségi tagjaitól, hogy miért nem indították már el a „Villám“-ok terjesztését, gyakran hivatkoznak, hogy „ez a gyár a termelés vonalán még csak most van fejlődőben, a gépek jelentős része még bejáratás alatt áll.”

— „Mi még nem beszélhetünk magas termelési eredményekről”, vagyis nem lenne még mit írni a „Villám“-ra. De amint a helyzet mutatja, éppen ellenkezőleg, nagyon sok olyan dolog történik az üzemben, melyekkel elsősorban a „Villám“-nak kellene foglalkozni.

Először is nézzük meg a munkafegyverek kérdését. Alig telik el egy nap vagy hét, amikor ne lenne példa arra, hogy többen is súlyosan megsérüljenek a munkafegyverek szabályait. A napokban például Nádás Vilmos, a gyűrűsöntő egyik vezetője belesérült a való hivatkozással nem kezdte meg napi munkáját, közben kiderült róla, hogy itassága végett nem tudta azt elvégezni. Ezzel kárt okozott dolgozó társainak s a dolgozók államának. Egy ilyen kiváló esetet

tudtára kell hozni az üzem valamennyi dolgozójának,

hogy kollektíven tudjanak bírálatot mondani a hiba kijavítása érdekében.

Ez az egyik feladata a „Vil-

lám“-nak, de emellett legfőbb feladata az, hogy rövid időn belül fényt derítsen a különböző szűk keresztmetszetek okaira s ezen keresztül megtanulják a dolgozók idő előtt felismerni a szűk keresztmetszeteket s az ebből származó hibákat.

A Pamutipari NV-ben nemrég is súlyos nehézség uralkodott az előfőnökök. Ugyanis az előfőnökök nem tudták kellő mennyiségű félkész anyaggal ellátni a gyűrűsöntőt. Ez abból adódott, hogy a művezetők rosszul szervezték meg a munkamódszerátadást, az előfőnök nem tudta teljesítményüket párhuzamosan emelni a gyűrűsöntővel. Bizonyos időre megkötötték a gyűrűsöntő a termelés emelésében. A gyűrűsöntő dolgozói csak mérgeledtek emiatt, mert

nem látták, hogy hol a hiba.

De ha az üzemben van „Villám“, nem lett volna ok erre a mérgeledésre, mert kellő elővigyázatossággal megelőzhetők volna ezt a hibát. A kártyalóban — mint Csepregi Győző elvtárs emondja — még mindig magas a selejt. Ennek megszüntetésére egyik legalkalmasabb, leghathatósabb fegyver lenne a „Villám“. Nemcsak hogy magasabb terméseredmény elérését tenné lehetővé, hanem ezen keresztül felmérhetetlen értékű erkölcsi hatással lenne a dolgozókra. A „Villám“ ösztönözné a dolgozókat az elméleti színvonal és az öntudat emelésének fontosságára.

A dolgozók már ma is gyakran felismerik a saját hibáikat mellett a műszaki dolgozók munkájában előforduló hiányosságokat is. De ezeket a hiányosságokat — mivel nincs „Villám“ az üzemben —

nem tudják kellőképpen kiértékelni, nem tudják a hibákról vé-

ményüket gyorsan nyilvánosság elé hozni. Például az utóbbi időben egyes műszaki vezetők felületen munkája nagy lehetőséget nyújtott a munkabérezés körüli hibákra is. Volt eset, amikor nem vették pontosan a dolgozók munkaidéjét, a munka megkezdésének és befejezésének időpontját. Így az üzemben közel 40 olyan dolgozó van, akinek zavar volt, vagy van a fizetése körül. Az ilyen művezetőket a „Villám“-on keresztül ki lehet pellengérezni. A „Villám“ segíti mulasztásaik sürgős kijavítását.

A gyár vezetőségi tagjai előtt még az sem egészen világos, hogy milyen is a „Villám“ gyakorlati formája. Sokan összetévesztik a termelési grafikonokat és a legjobb eredményt elért dolgozók neveit hirdető táblákkal a „Villám“-ot. Az elvtársak azt mondják, hogy „ezeket naponta cseréljük újakkal, ez már magában véve is olyan, mint a „Villám“.

De ez a tévedés, mert így elsikkad

az eredmények agitativ jellege.

Az egyedülálló számok még nem sokat mondanak, a dolgozók nem tudják meg, hogyan érték el ezeket az eredményeket dolgozó társaik.

A „Villám“-ot nagy ív papírra erős plakátbetűkkel írják ki s ezeket kifüggesztik azokban az üzemrészekben, ahol a hibák megmutatkoztak, vagy hiányzik a termelésből az állandó emelkedés. Az ilyen „Villám“-ok szövegeit géppel sokszoroztják, ezt a népszerűen dolgozó társaik között kézről-kézre adják, közösen vitatják meg a jelentőségét. Ha ez így lenne a Pamutipari NV-ben, akkor ma már sokkal több olyan problémát megoldottak volna, amilyenekkel még most is küzdenek.

Dolgozó szülők a beiskolázások sikeréért

„Felhívjuk a dolgozó szülőket, hogy gyermekeik továbbtanításával válaszoljanak a reakció támadásaira. Az iskolák padjai mindenekelett a dolgozók gyermekei”. Így hívott fel minden dolgozó szülőt a közelmúltban Pártunk Központi Vezetőségének ismeretes határozata, amelyet a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban leplezett szabotőrök aknamunkájával kapcsolatosan adott ki. Ez a kérdés most az iskolaév végének közeledésekor még fokozottabban időszerűvé vált és a beiskolázás terén rendkívül nagy felelősség hárul minden egyes dolgozó szülőre. A reakció minden erővel arra igyekezett eddig is, hogy megakadályozza a dolgozók gyermekeinek továbbtanulását s különösen a munkások, dolgozó parasztok fiait, lányait kiszorítsa az iskolapadokból.

Pártunk leleplezte az ellenségnek ezt a mesterkedését a kultuszminisztériumban, de ez még nem jelenti azt, hogy vele megszűnt a rosszindulatú suttogó propaganda, az álhírek terjesztése, amellyel a reakció minden rendű és rangú képviselői a szülőket akarják elriasztani gyermekük továbbtanulásától. Napról-napra újabb rémhíreket találnak ki itt a megyékben is, hogy megakadályozzák a beiskolázások sikerét, a dolgozók gyermekeinek tanulását. „Megváltozik a világ, papírrongy lesz a mostani oklevél”, vagy „nem érdemes tanulni, a munkás itt minden minden, a tanult embert semmibe sem veszik” — ilyen és ehhez hasonló rémhírekkel igyekezik a reakció, főként a klerikális reakció zavart kelteni. Ezekkel a rémhírekkel szemben elsősorban maguknak a szülőknél kell felvenniök a harcot, hiszen saját gyermekeik jövőjéről van szó.

Népköztársaságunk koránja az elmúlt tanévben és az új tanévben még inkább, komoly áldozatokat hoz a dolgozók gyermekeinek továbbtanulása érdekében. Ösztöndíjakkal, kollégiumokkal, menzai ellátással és ehhez hasonló jelentős segítségekkel teremti meg népi demokráciánk a továbbtanulás lehetőségeit. Természetesen maradnak még emellett kisebb terhek a szülők számára is, de sok helyen maga az a körülmény is gondot okoz, hogy a család pénzkérésétől esik el, ha a fiú vagy lány nem megy állásba, hanem továbbtanul.

Öntudatos munkás- és parasztszülőknek azonban le kell küzdeniök a pillanatnyilag esetleg csábító, kényelmesebb megoldást, amelyet gyermekük „keresővé” válása jelentene. Meg kell hozniok gyermekük s vele egész népünk érdekében azt az áldozatot, amelyet a továbbtanulást esetleg jelent. Lényegében ugyanis nincs áldozatról szó, hiszen óriási lehetőségek nyílnak meg ezzel a munkás- és parasztszármazású fiatalok előtt.

Vajon melyik szülő az, aki nem akarja, hogy gyermeke minél műveltebb, minél hasznosabb tagja legyen társadalmunknak? Minden szülőnek elsőrendű kötelessége, hogy biztosítsa gyermeke jövőjét, gondoskodjon annak fejlődéséről. Különösen döntő mód fontos ez éppen akkor, amikor az eddigi szakértelmiségiék mellett, az új ér-

telmiségi dolgozók nagy táborára van szüksége tervgazdálkodásunk során mind gyorsabb ütemben fejlődő hazánknak.

Az utat névben még inkább meg kell javítani a felsőbb iskolák szociális összetételét, arra kell törekedni, hogy a munkások és a dolgozó parasztok végére valóban számarányának s szerepének megfelelő arányban foglaljon helyet a diákok sorában. A most végéhez közeledő tanévben már mutatkoztak jelentős sikerek ezen a téren. Az 1949–50-es tanévre a középiskolák első osztályaiba az országban harmincezer tanuló iratkozott be és ebből 33.6 százalék munkásszármazású, 24.1 százalék pedig dolgozó parasztszármazású, vagyis esvűtt több mint 57 százalék. A főiskolák és egyetemek első évfolyamára közel tízezer hallgató iratkozott be s ennek nagyobb fele — így a szegedi egyetem és főiskola elsőéves hallgatóinak is — munkások és dolgozó parasztok gyermekei.

Pártunk irányításával és állandó támogatásával jó uton indultunk el, de a megkezdett uton maguknak a dolgozó szülőknek tevékeny bekapcsolódásával, még nagyobb következetességgel, éberséggel és felvilágosított munkával kell továbbhaladni. Küzdenünk kell a lemorzsolódások ellen, amely nemcsak a középiskolákban és egyetemeken, de még az általános iskolákban is megmutatkozik. Ugyanakkor küzdenünk kell a továbbtanulások érdekében, hogy az általános iskola VIII. osztálya után a munkás- és parasztfiatalok minél nagyobb száma kerüljön magasabb iskolába.

Azok az öntudatos szülők, akik belátták ennek a kérdésnek döntő fontosságát törekedjenek arra, hogy felhívják a többiek figyelmét is, milyen óriási lehetőségek nyíltak meg gyermekeik előtt és egyben milyen beláthatatlanul nagy jelentőségű ez a kérdés egész dolgozó népünk számára. A szülői munkaközösségek már igen sok helyen nagy ízekezetekkel végzik ezt a fontos felvilágosító munkát, amelynek további állandósítására, sőt fokozására van szükség.

Népi demokráciánk számát a szülők tevékeny közreműködésére abban, hogy minél sikeresebben vívjuk meg a harcot a lemorzsolódás ellen és a beiskolázás érdekében. Mert harci kérdésről, harci feladatról van itt szó. Harcot kell folytatnunk nemcsak a reakció még meglévő erői ellen, de harcot kell folytatnunk a maradiság, a könnyebb ellenállást választó szülők régeinek meggyőzése érdekében is. A vizsgák után mindjárt elkezdődik a beiratkozás az iskolákba, a felvétel az egyetemekre. Minden szülő gondoljon már most gyermeke jövőjére és a vizsgák befejezésével nyomban írassa be magasabb iskolába. Különösen várják iskoláink egyetemeink a munkás és dolgozó parasztszülők gyermekeit. Pártunk éberségével továbbra is vigyáz arra, hogy a felsőbb osztályokba, felsőbb iskolákba kerülő munkás- és parasztfiatalok tanulási idejüket ne gátolják a reakció zavart keltő tervai és az iskolák padjai valóban mindenekelett a dolgozók gyermekei legyenek.

Április hónapban 107 százalékos teljesítményt ért el a MAV pályamunkás női brigádja

(Tudósítónkól). Nemrég még a MAV-nál az volt az általános felfogás, hogy a nők a pályamunkás néhez fizikai munkáját nem tudják ellátni, s néhány hónappal ezelőtt több nő jelentkezett pályamunkásra. Ezek a nők bebizonyították azt, hogy ezen a munkaterületen is fel tudják venni a versenyt a férfiakal.

A Szeged-Rendező pályaudvaron dolgozó „Kossuth” brigádban Rajki Piroksa, a „Petőfi” brigádban Haller Erzsébet dolgozik. Ugyanazt a munkát ugyanolyan jól vég-

zik, mint a brigád férfitagjai. A brigádok április hónapban 123 százalékos teljesítést értek el. A Petőfi brigád tagjai közül különösen kitűnik Haller Erzsébet pályamunkásnő, aki szorgalmával, jó munkájával a brigád férfitagjainak is követendő példát mutat.

A pályaudvaron a fűtőszifonok munkát 11 dolgozó nő egyéni versenyen végzi. Ezek közül április hónapban Tözségi Lajosné 187, Tandari Vincéné 109, Gyevi Mária pedig 162 százalékot teljesített.

Geiger János.

Segíti és neveli a falu dolgozóit AZ ALSÓKÖZPONTI GÉPÁLLOMÁS

Erős dübörgéssel, hatalmas cséplőgépet vonva maga után, két traktor fordul be az alsóközponti gépállomásra. A traktoristák hörög azva, de vidáman lépnek le a kormánykerék mellől. A cséplőgépeket most hozták, ki akarják javítani, hogy mikor a bönök ígérkező termést learatják, idejében el is tudják csépleni azt. Nyolc ilyen cséplőgépet javítanak és állítanak munkába ezen a nyáron. Azonkívül generáljavítják az összes traktorokat is, hogy az aratás után rögtön hozzáláthassanak a tarlóbuktatáshoz, hogy a jövőévi termésnek is kellőképpen előkészítsék a talajt.

Az alsóközponti gépállomás dolgozói a tavaszi szántási munkálatokból is alaposan kivették részüket. A gépállomásnak 19.600 pont volt előíranyozva s ebből a nehéz vontatások és a rossz talajviszonyok ellenére is

18.500 pontot teljesítettek.

Az ősszel még a megye tizenöt gépállomása között tizenegyedikek voltak a versenyben, most pedig már a tavaszi szántás befejezése után húsz gépállomás között hetedik helyen vannak. Ezt főleg annak köszönhetik,

hogy a téli hónapokat sem töltötték tétlenül, hanem komoly szakmai és politikai képzésben vettek részt a gépállomás dolgozói.

A traktorok munkája mind szélesebb körben népszerűsödik a dolgozó parasztság között. Nemcsak a termelőcsoportok dolgozói, hanem az egyénileg gazdálkodó kisparasztszók is szívesen dolgoztatnak a traktorokkal.

De nemcsak a gépállomás ösztönzésén, hanem a traktoristák egyénileg is szép eredményeket értek el a tavaszi szántás ideje alatt. Így például Ördög János

153 százalékra teljesítette

a tavaszi tervét. Dobák Sándor 146, Hegedűs László pedig 116 százalékos teljesítményt ért el eddig. A tíz tagból álló „Béke” traktoros brigád átlagosan 104 százalékra teljesítette tavaszi munkatervét. Ezek az eredmények azt bizonyítják, hogy a gépállomás dolgozói is minden igyekezetükkel hozzájárulnak a többtermeléshez, ezen keresztül az ötéves terv megvalósításához.

A traktorállomásnak már újítója is van, Vrana Marián személyében. Vrana Marián újítása

egyszerű, mégis jelentős megtakarítást eredményez, azonkívül sok bosszúságtól óvja meg a traktoristákat. Eddig szántásnál az eke felemeléséhez egy drótkötelet használtak és három-négy is cszakadt egy időben. Vrana most láncra szerelte át, ami eltart négy-öt évig is és

nem okoz fölösleges gépállásokat.

Most alakították a gépállomáson egy hét tagból álló újító bizottságot, amely állandóan igyekszik könnyebbé és olcsóbbá tenni a munkát.

A gépállomás a termelőszövetkezeti csoportoknak a kapálások megkönnyítésére lövontatású ekekapákat ad ki egészen kevés használati díjért, hogy ezzel is elősegítse a kapásnövények szakszerű megmunkálását.

A gépállomás politikai és gazdasági tanácsokkal is ellátja a termelőcsoportok dolgozóit. A mezőgazdászok és gépállomásvezetők is hetenként egyszer a kerületükben lévő összes

termelőszövetkezeti csoportokat látogatják,

ott megbeszélnek a termeléssel kapcsolatban felmerült problémákat és igyekeznek segítségükre sietni.

A gépállomás lassan kultúrközponttá is változik Alsóközponton. A traktoristák műkedvelő kultúrgárdát alakítottak és szabad idejükben szórakoztatják, nevelő színdarabokat és műsor-számokat adnak elő Alsóközpont dolgozóinak, sőt egy-egy jó szín-darabbal termelőszövetkezetek csoportokba is ellátogatnak.

Meghalt Ditrói Gábor professzor

Dr. Ditrói Gábor egyetemi tanár 66 éves korában meghalt. Ditrói Gábor szemész professzor igen eredményes kutatómunkát fejtett ki a szemészeti tudomány terén. Tudományos munkássága a szemészet minden ágára kiterjedt. 25 éven keresztül küzdött a súlyos népbetegség, a trachoma ellen. A szemfenéki megbetegedések terén folytatott

vizsgálatairól, és megfigyeléseiről az egész világ orvosai tudomást szereztek és nagyra becsülik az orvostudomány érdekében kifejtett munkásságát.

Szerény egyéniségéért, tudásáért nagyrabecsülték és szerették betegei, orvos-kollégái és tanítványai.

Temetése kedden délután fél négykor lesz a központi egyetemen.